

BOARD OF STUDIES
NEW SOUTH WALES

2005

**HIGHER SCHOOL CERTIFICATE
EXAMINATION**

Classical Hebrew Continuers

General Instructions

- Reading time – 5 minutes
- Working time – 3 hours
- Write using black or blue pen
- Your attention is drawn to the fact that the Divine Name is spelt in full in Biblical texts contained in this examination paper. If this is a matter of conscience for you, you should not discard the paper

Total marks – 100

Section I Pages 2–10

60 marks

This section has three parts, Part A, Part B and Part C

- Allow about 1 hour and 20 minutes for this section

Part A – 25 marks

- Attempt Questions 1–3

Part B – 20 marks

- Attempt Questions 4–5

Part C – 15 marks

- Attempt Questions 6–7

Section II Pages 11–12

25 marks

- Attempt Questions 8–11
- Allow about 1 hour for this section

Section III Pages 13–14

15 marks

- Attempt Questions 12–13
- Allow about 40 minutes for this section

Section I — Prescribed Text – Tanakh

60 marks

Allow about 1 hour and 20 minutes for this section

Answer Questions 1–6 in Section I in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Part A — Torah

25 marks

Attempt Questions 1–3

Use the extracts, your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Question 1 (11 marks)

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Deuteronomy 16:9–17

- 9 שְׁבַעֲנָה שְׁבַעַת תִּסְפְּרֶנּוּ לְךָ מִהַחֵל חֲרַמְשׁ בַּקֶּמֶה תִּחַל לְסַפֵּר שְׁבַעֲנָה שְׁבַעֲנָה:
- 10 וְעָשִׂיתָ חֹג שְׁבַעֲנָה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסֵּת נִדְבַת יָדֶךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כְּאֲשֶׁר יְבָרְכֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
- 11 וְשָׁמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָהּ וּבְנֶהּ וּבִתָּךְ וְעַבְדְּךָ וְעַמְּתֶךָ וְחֵלְוֵי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ וְהַגֵּר וְהַיְתוּם וְהָאֱלֻמְנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁכְן שְׁמוֹ שָׁם:
- 12 וְזָכַרְתָּ כִּי־עַבְדַּת הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה:
- 13 חֹג הַסִּפְתָּ תַעֲשֶׂה לְךָ שְׁבַעַת יָמִים בְּאַסְפְּךָ מִגֵּרְנֶךָ וּמִיִּקְבֶּךָ:
- 14 וְשָׁמַחְתָּ בְּחֻגְךָ אֹתָהּ וּבְנֶהּ וּבִתָּךְ וְעַבְדְּךָ וְעַמְּתֶךָ וְחֵלְוֵי וְהַגֵּר וְהַיְתוּם וְהָאֱלֻמְנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ:
- 15 שְׁבַעַת יָמִים תַּחֲוֹל לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה כִּי יְבָרְכֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל תְּבוּאֹתֶיךָ וּבְכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אִךָ שְׂמֵחַ:
- 16 שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים | בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחַג הַמִּצּוֹת וּבְחַג הַשְּׁבַעֲנָה וּבְחַג הַסִּפְתָּ וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם:
- 17 אִישׁ כַּמִּתְנֵת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ:

Question 1 continues on page 3

Question 1 (continued)

- (a) The passage instructs us **וְעָשִׂיתָ** (verse 10) and **וְשָׂמַחְתָּ** (verses 11 and 14). **2**
What different aspects of the observance of festivals do these words convey?
- (b) Explain the meaning of the word **מִסֵּת** (verse 10). In your answer, refer to the **2**
commentary.
- (c) What is the relevance of **וְזָכַרְתָּ כִּי־עֲבַדְתָּ הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם** (verse 12) to this **2**
passage?
- (d) Parse and give the meaning of: **3**
- (i) **וַתֵּן** (verse 10);
 - (ii) **לְשֹׁכֵן** (verse 11);
 - (iii) **יְרֵאָה** (verse 16).
- (e) Give the literal meaning of the words **שבועות** and **סוכות**, and explain why these **2**
two festivals are celebrated.

End of Question 1

Please turn over

Question 2 (9 marks)

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Deuteronomy 18:15–22

נְבִיא מִקִּרְבְּךָ מֵאַחֶיךָ כָּמוֹנִי יָקִים לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן:	15
כָּל אֲשֶׁר-שָׁאֵלְתָּ מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בְּיוֹם הַקֶּהֱל לֵאמֹר לֹא	16
אֹסֶף לִשְׁמָע אֶת-קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֶת-הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת לֹא אֶרְאֶה	
עוֹד וְלֹא אֶמּוֹת:	
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִיטִיבוּ אֲשֶׁר דִּבַּרְוּ:	17
נְבִיא אֲקִים לָהֶם מִקִּרְבָּם אֲחִיהֶם כָּמוֹךָ וְנִתְּתִי דְבָרֵי בְּפִיו וְדִבַּר	18
אֵלֵיהֶם אֵת כָּל-אֲשֶׁר אֶצְוֶנּוּ:	
וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא-יִשְׁמַע אֶל-דְּבָרֵי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשִׁמִּי אֲנֹכִי אֲדַרְשׁ	19
מֵעַמּוֹ:	
אִךְ הַנְּבִיא אֲשֶׁר יִזְיֹד לְדַבֵּר דְּבָר בְּשִׁמִּי אֵת אֲשֶׁר לֹא-צִוִּיתִיו לְדַבֵּר	20
וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמַת הַנְּבִיא הַהוּא:	
וְכִי תֹאמַר בְּלִבְבְּךָ אֵיכָה נִדְּעַ אֶת-הַדְּבָר אֲשֶׁר לֹא-דִבְּרוּ יְהוָה:	21
אֲשֶׁר יְדַבֵּר הַנְּבִיא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא יְהִיָּה הַדְּבָר וְלֹא יָבוֹא הוּא הַדְּבָר	22
אֲשֶׁר לֹא-דִבְּרוּ יְהוָה בְּזִדּוֹן דִּבְּרוּ הַנְּבִיא לֹא תִגּוֹר מִמֶּנּוּ:	

- (a) What were the historical circumstances (verse 16) that resulted in a נביא being sent to the Israelites? **1**
- (b) Explain the meaning and significance of the word מִקִּרְבְּךָ (verse 15). In your answer, refer to the commentary. **2**
- (c) According to this passage, what is the role of a נביא, and how is he recognised? **3**
- (d) The definite article is used in the words הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה (verse 16). Account for the different vocalisation of the article in these words. **2**
- (e) According to the commentary, what is the meaning of the word אֲדַרְשׁ (verse 19)? **1**

Question 3 (5 marks)

Read the extract, then answer in ENGLISH the question that follows.

Deuteronomy 20:10–18

- 10 כִּי־תִקְרַב אֶל־עִיר לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ וְקָרְאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם:
- 11 וְהָיָה אִם־שָׁלוֹם תַּעֲנֶנּוּ וּפָתַחָהּ לָךְ וְהָיָה כָּל־הָעָם הַנֹּמְצָא־בָּהּ יְהִיוּ לָךְ לְמַס וְעַבְדוּיָךְ:
- 12 וְאִם־לֹא תִשְׁלִים עִמָּךְ וְעָשְׂתָה עִמָּךְ מִלְחָמָה וְצָרְתָּ עָלֶיהָ:
- 13 וּנְתַנָּהּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְיָדְךָ וְהַכִּיתָ אֶת־כָּל־זְכוּרָהּ לְפִי־חָרֹב:
- 14 רַק הַנְּשִׂים וְהַטַּף וְהַבְּהֵמָה וְכָל־אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעִיר כָּל־שְׁלָלָהּ תָּבוֹן לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־שְׁלָל אִיבֹיֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ:
- 15 כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל־הָעָרִים הַרְחֹקֹת מִמֶּךָ מֵאֵד אֲשֶׁר לֹא־מֵעָרֵי הַגּוֹיִם־הָאֵלֶּה הֵנָּה:
- 16 רַק מֵעָרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נִחְלָה לֹא תַחַיֶּה כָּל־נֶשְׁמָה:
- 17 כִּי־הַחֲרָם תַּחְרִימֵם הַחַתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי כַּאֲשֶׁר צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
- 18 לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִלְמְדוּ אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשׂוּ לְאֱלֹהֵיהֶם וַחֲטַאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

Explain the rules of warfare outlined in this extract and other passages in the set texts from Deuteronomy.

5

Section I (continued)

Part B — Nevi'im

20 marks

Attempt Questions 4–5

Use the extracts, your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Marks

Question 4 (12 marks)

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

2 Samuel 11:1–7

- 1 וַיְהִי לְחֻשְׁבֵּת הַשָּׁנָה לָעֵת | צִאֵת הַמְּלָאכִים וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־יוֹאָב
וְאֶת־עֲבָדָיו עִמּוֹ וְאֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁחָתוּ אֶת־בְּנֵי עִמּוֹן וַיִּצְרוּ עַל־רֵבֶבָה
וְדָוִד יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם:
- 2 וַיְהִי | לָעֵת הָעָרֵב וַיָּקָם דָּוִד מֵעַל מִשְׁכְּבוֹ וַיִּתְחַלֵּךְ עַל־גֵּגַן בַּיִת־הַמְּלָכִי
וַיֵּרָא אִשָּׁה רֹחֶצֶת מֵעַל הַגֵּג וְהָאִשָּׁה טוֹבַת מְרֹאָה מְאֹד:
- 3 וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיְדַרְשׁ לָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר הֲלוֹא־זֹאת בַּת־שִׁבְעָה בַת־אֱלִיעֶזֶר
אִשְׁת־אֲוִרְיָה הַחֲתָי:
- 4 וַיִּשְׁלַח דָּוִד מְלָאכִים וַיִּקְחֶהָ וַתָּבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וְהִיא מִתְקַדְּשֶׁת
מִשְׁמֹאֲתָהּ וַתָּשָׁב אֶל־בֵּיתָהּ:
- 5 וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתִּשְׁלַח וַתַּגֵּד לְדָוִד וַתֹּאמֶר הִרָה אֲנִי:
- 6 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־יוֹאָב שְׁלַח אֵלַי אֶת־אֲוִרְיָה הַחֲתָי וַיִּשְׁלַח יוֹאָב
אֶת־אֲוִרְיָה אֶל־דָּוִד:
- 7 וַיָּבֹא אֲוִרְיָה אֵלָיו וַיִּשְׁאַל דָּוִד לְשָׁלוֹם יוֹאָב וְלְשָׁלוֹם הָעָם וְלְשָׁלוֹם
הַמְּלָכֻמָּה:

- (a) Describe the circumstances that led to David's relationship with Bathsheba. What do these circumstances indicate about the royal lifestyle? 4
- (b) Suggest TWO possible reasons why Uriah was called הַחֲתָי (verse 3). 2
- (c) Parse the word וַיִּקְחֶהָ (verse 4) giving meaning, root, tense/aspect, conjugation and pronominal suffix. 2
- (d) What idea do the commentators derive from the sequence of verbs starting with וַיִּשְׁלַח (verse 4) and ending with וַתַּהַר (verse 5)? 1
- (e) Explain why David sent for Uriah (verse 6). Your answer should refer to *peshat* and *derash*. 3

Question 5 (8 marks)

Read the extracts, then answer in ENGLISH the questions that follow.

2 Samuel 15:7–8

7 וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבַּעִים שָׁנָה וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶלְכָה נָא
וְאֶשְׁלַם אֶת־נְדָרַי אֲשֶׁר־נְדַרְתִּי לַיהוָה בְּחֶבְרוֹן:
8 כִּי־נָדַר נָדַר עֲבָדְךָ בְּשִׁבְתִּי בַגָּשׁוּר בְּאֶרֶם לֵאמֹר אִם־יָשִׁיב [יָשׁוּב]
יְשִׁיבֵנִי יְהוָה יְרוּשָׁלַם וְעַבְדְּתִי אֶת־יְהוָה:

- (a) What different views are associated with the chronology in verse 7? 2
- (b) Distinguish between the meaning of the *Qere* and *Kethib* in verse 8. 2

2 Samuel 15:1–6

1 וַיְהִי מֵאַחֲרֵי כֵן וַיַּעַשׂ לוֹ אַבְשָׁלוֹם מֶרְכָּבָה וְסוּסִים וְחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים
לְפָנָיו:
2 וְהַשָּׂרִים אַבְשָׁלוֹם וְעָמֵד עַל־יַד דֶּרֶךְ הַשָּׁעַר וַיְהִי כָל־הָאִישׁ
אֲשֶׁר־יָהִי לֹד־רִיב לָבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְמִשְׁפָּט וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם אֶל־יָו
וַיֹּאמֶר אִי־מִזָּה עִיר אַתָּה וַיֹּאמֶר מֵאֶחָד שְׁבֵט־יִשְׂרָאֵל עַבְדְּךָ:
3 וַיֹּאמֶר אֶל־יָו אַבְשָׁלוֹם רְאֵה דְבַרְךָ טוֹבִים וְנִכְחִים וְשָׁמַע אִין־לְךָ
מֵאֵת הַמֶּלֶךְ:
4 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם מִי־יִשְׁמָנִי שֹׁפֵט בְּאֶרֶץ וְעָלִי יָבֹא כָל־אִישׁ
אֲשֶׁר־יָהִי לֹד־רִיב וּמִשְׁפָּט וְהִצַּד־קִתְיוֹ:
5 וְהָיָה בְּקֶרֶב־אִישׁ לְהַשְׁתַּחֲוֹת לוֹ וְשָׁלַח אֶת־יָדוֹ וְהַחֲזִיק לוֹ וְנָשַׁק לוֹ:
6 וַיַּעַשׂ אַבְשָׁלוֹם כַּדָּבָר הַזֶּה לְכָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יָבֹאוּ לְמִשְׁפָּט אֶל־הַמֶּלֶךְ
וַיִּגְנַב אַבְשָׁלוֹם אֶת־לֵב אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל:

2 Samuel 16:20–23

20 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־אֲחִיתָפֶל הָבֹו לָכֶם עֲצָה מִה־נַּעֲשֶׂה:
21 וַיֹּאמֶר אֲחִיתָפֶל אֶל־אַבְשָׁלוֹם בּוֹא אֶל־פְּלִגְשִׁי אַבִּיךָ אֲשֶׁר הִנִּיחַ
לְשִׁמּוֹר הַבַּיִת וְשָׁמַע כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אַבִּיךָ וְחִזְקוּ יָדֶי
כָּל־אֲשֶׁר אֶתְּךָ:
22 וַיִּטּוּ לְאַבְשָׁלוֹם הָאֱהָל עַל־הַגֶּג וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־פְּלִגְשִׁי אַבִּיו לְעֵינָי
כָּל־יִשְׂרָאֵל:
23 וַעֲצַת אֲחִיתָפֶל אֲשֶׁר יַעַן בְּיָמִים הָהֵם כַּאֲשֶׁר יִשְׂאֵל [אִישׁ] בְּדַבַּר
הָאֱלֹהִים כֵּן כָּל־עֲצַת אֲחִיתָפֶל גַּם־לְדָוִד גַּם לְאַבְשָׁלוֹם:

- (c) Based on the above extracts and other passages that you have studied, evaluate the character of Absalom. 4

Section I (continued)

Part C — Ketuvim

15 marks

Attempt Questions 6–7

Use the extracts, your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Question 6 (5 marks)

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Ruth 1:1–14

- 1 וַיְהִי בַיּוֹם שֶׁשָּׁמַט הַשִּׁפְטִים וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה לְגוֹר בְּשָׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו:
- 2 וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֲמִי וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו מַחֲלֹן וְכִלְיוֹן אַפְרָתִים מִבֵּית לָחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי־מוֹאָב וַיְהִי־שָׁם:
- 3 וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֲמִי וַתִּשְׂאָר הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ:
- 4 וַיֵּשְׁבוּ לָחֶם נָשִׁים מַאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאֶחָת עֵרְפָּה וְשֵׁם הַשְּׁנִית רֹוּת וַיָּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים:
- 5 וַיָּמוּתוּ גַם־שְׁנֵיהֶם מַחֲלֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשְׂאָר הָאִשָּׁה מִשְׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמְאִישָׁהּ:
- 6 וַתָּקָם הִיא וְכִלְתִּיהָ וַתָּשָׁב מִשְׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה בְּשָׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לְתֹת לָחֶם לָחֶם:
- 7 וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כִלְתֵיהָ עִמָּה וַתֵּלְכְנָה בְּדָרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה:
- 8 וַתֹּאמֶר נָעֲמִי לְשְׁתֵּי כִלְתֵיהָ לָכְנָה שְׁבֹנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה יַעֲשֶׂה [יַעֲשֶׂ] יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים וְעִמָּדִי:
- 9 יִתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמִצָּאֵן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁה וַתִּשָּׁק לָהֶן וַתִּשְׂאָנָה קוֹלָן וַתְּבַכְינָה:
- 10 וַתֹּאמְרָנָה לָהּ כִּי־אֵתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֶּךָ:
- 11 וַתֹּאמֶר נָעֲמִי שְׁבֹנָה בְנֹתִי לָמָּה תֵלְכְנָה עִמִּי הָעוֹד־לִי בָנִים בְּמַעִי וְהָיוּ לָכֶם לְאָנָשִׁים:
- 12 שְׁבֹנָה בְנֹתִי לָכֵן כִּי זָקַנְתִּי מֵהַיּוֹת לְאִישׁ כִּי אִמְרַתִּי יִשְׁלִי תִקְוָה גַם הָיִיתִי הַלְלִילָה לְאִישׁ וְגַם יְלָדְתִי בָנִים:
- 13 הַלָּהֵן וַתִּשְׁבְּרָנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדְּלוּ הַלָּהֵן תַּעֲגֹנָה לְבִלְתִּי הָיִית לְאִישׁ אֵל בְּנֹתִי כִי־מַר־לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי־יִצְאָה בִּי יַד־יְהוָה:
- 14 וַתִּשְׂנָה קוֹלָן וַתְּבַכְינָה עוֹד וַתִּשָּׁק עֵרְפָּה לַחְמוֹתֶיהָ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ:

Question 6 continues on page 9

	Marks
Question 6 (continued)	
(a) Why is the word אֵל used in verse 5?	1
(b) Explain why Naomi advised her daughters-in-law to return home, and why she considered her lot to be worse than theirs.	3
(c) Personal names in the Tanakh often have literal meanings that relate to the story as a whole. Select one of the personalities mentioned in the above extract and explain the relevance of the name.	1

End of Question 6

Please turn over

Answer Question 7 in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

In Question 7 you will be assessed on how well you:

- demonstrate an understanding of the prescribed texts and themes
 - present a sustained, logical and well-structured answer to the question
-

Marks

Question 7 (10 marks)

Choose ONE of the following questions. Write in ENGLISH an essay of up to two pages in length.

- (a) With reference to the Book of Ruth, discuss social justice in Ancient Israel. Refer specifically to women's rights, marriage, inheritance and redemption, laws of agriculture, and the treatment of the poor, widow and stranger. **10**

OR

- (b) 'Ruth did not undergo a conversion process.' **10**

Assess both the reliability and implications of this statement.

Section II — Prescribed Text – Mishna

25 marks

Attempt Questions 8–11

Allow about 1 hour for this section

Answer the questions in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Use the extracts, your knowledge of the texts and the commentary in your answers.

Marks

Question 8 (7 marks)

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Megillah 2, mishna 1

הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה לְמִפְרָע, לֹא יֵצֵא. קִרְאָהּ עַל פִּיהָ, קִרְאָהּ תְּרַגְמוּ, בְּכָל לְשׁוֹן – לֹא יֵצֵא. אֲבָל קוֹרֵין אוֹתָהּ לְלוֹעֲזוֹת בְּלֵעוּ. וְהַלּוֹעֵז שִׁשְׁמַע אֲשׁוּרִית, יֵצֵא.

- (a) According to the commentary, which two laws are derived from the verse (Esther 9:28) and how are they derived? **3**
- (b) Define אֲשׁוּרִית and לְלוֹעֲזוֹת in the context of this Mishna. **2**
- (c) Under what conditions may the megillah be read in foreign languages? **2**

Question 9 (2 marks)

Read the extract, then answer in ENGLISH the question that follows.

Megillah 2, mishna 2

קִרְאָהּ סְרוּגִין וּמְתַנְמָנִים, יֵצֵא. הִיָּה כּוֹתְבָהּ, דּוֹרְשָׁהּ וּמְנַהֶהָ: אִם כּוֹנֵן לְבוֹ, יֵצֵא, וְאִם לֹא, לֹא יֵצֵא. הִיָּתָה כְּתוּבָה בְּסֵם וּבְסִקְרָא וּבְקוֹמוֹס וּבְקִנְיָנוֹתוֹם, עַל הַנִּיר וְעַל הַדְּפִתָּרָא – לֹא יֵצֵא, עַד שֶׁתִּהְיֶה כְּתוּבָה אֲשׁוּרִית עַל הַסֵּפֶר וּבְדִיו.

- Describe the proper method of writing the megillah, according to Mishna 2. **2**

Question 10 (7 marks)

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Megillah 3, mishna 3

ועוד אָמר רבי יהודה בית הכנסת שֶׁחָרַב, אין מספידין בתוכו, ואין מפשילין בתוכו חבליים, ואין פורשין לתוכו מצודות, ואין שוטחין על גגו פרות, ואין עושין אותו קפנדריא, שנאמר (ויקרא כו, לא): "והשמותי את מקדשיכם" – קדשתן אף כשהן שוממין. עלו בו עשבים לא יתלש, מפני עגמת נפש.

- (a) What does the word ועוד mean, and what is its significance in this Mishna? **2**
- (b) What rules are derived from the phrase והשמותי את מקדשיכם (Leviticus 26:31) and how are they derived? **4**
- (c) How do the commentators on the Mishna interpret מפני עגמת נפש? **1**

Question 11 (9 marks)

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Megillah 4, mishna 1

הקורא את המגלה עומד ויושב. | קראת אחד, קראת שנים – יצאו. | מקום שנהגו לברך, יברך; ושלא לברך, לא יברך. | בשני ובהמישי ובשבת במנחה קורין שלשה. אין פוחתין ואין מוסיפין עליהן ואין מפטירין בנביא. | הפותח ותחתם בתורה מברך לפניה ולאחריה. |

- (a) This Mishna has been divided into phrases for your convenience. Mishna is written in a concise language. Select two phrases from this Mishna. Give their literal meanings, and expand them to show their full meanings and halakhic implications. **4**
- (b) The Mishna makes reference to the practice of reciting the *haftarah*. Discuss both the term *haftarah* and the origin of this practice. **5**

Section III — Unseen Text – Tanakh

15 marks

Attempt Questions 12–13

Allow about 40 minutes for this section

Answer the questions in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Marks

Question 12 (8 marks)

Read the text, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Title: *Manoah and his wife*

Context: *An incident in the time of the Judges*

Judges 13:1–5

- 1 וַיִּסְפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים אַרְבָּעִים שָׁנָה:
- 2 וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִצְרַעָה מִמְּשַׁפַּחַת הַדְּנִי וּשְׁמוֹ מָנוּחַ וְאִשְׁתּוֹ עֲקָרָה וְלֹא יָלְדָה:
- 3 וַיֵּרָא מִלְאַךְ־יְהוָה אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הֲנֵה־נָא אֶת־עֲקָרְךָ וְלֹא יֻלְּדָתָ וְהָרִית וְיֻלְּדָתָ בֶּן:
- 4 וְעָתָה הִשְׁמְרִי נָא וְאַל־תִּשְׁתִּי גֵינ וְשִׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טָמֵא:
- 5 כִּי הִנֵּךְ הָרָה וְיֻלְּדָתָ בֶּן וּמוֹרָהּ לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ כִּי־נָזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנֶּעַר מִן־הַבֶּטֶן וְהוּא יַחַל לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים:

בֶּטֶן	womb	עֲקָרָה	childless
יַחַל	He will begin	מוֹרָהּ	razor
		נָזִיר	Nazarite

- (a) Describe the consequence of the Israelites continuing to do הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה. 2
- (b) How did God communicate with Manoah's wife? 1
- (c) What was Manoah's wife told to expect? 1
- (d) What information was given to Manoah's wife in verses 4 and 5? 4

Question 13 (7 marks)

Read the text, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Title: *Samson's adventure*

Context: *Samson among the enemy*

Judges 16:1–7

- 1 נִלְךְד שְׁמֹשׁוֹן עֲנָתָהּ נִירָא־שֵׁם אִשָּׁה זֹנָה וַיָּבֵא אֵלֶיהָ:
 2 לְעֵזְתִּים | לֵאמֹר בָּא שְׁמֹשׁוֹן הִנֵּה וַיִּסָּבּוּ וַיֵּאָרְבוּ־לּוֹ כָּל־הַלַּיְלָה בְּשַׁעַר
 הָעִיר וַיִּתְחַרְשׁוּ כָּל־הַלַּיְלָה לֵאמֹר עַד־אֹר הַבֶּקֶר וְהִרְגַּנְהוּ:
 3 וַיִּשְׁכַּב שְׁמֹשׁוֹן עַד־חֲצֵי הַלַּיְלָה וַיִּקָּם | בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיֵּאָחֵז בְּדַלְתוֹת
 שַׁעַר־הָעִיר וּבִשְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וַיִּסַּעֵם עִם־הַבְּרִיחַ וַיִּשֶׁם עַל־כַּתְּפָיו
 וַיַּעֲלֵם אֶל־רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי חֶבְרוֹן:
 4 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּאָהֵב אִשָּׁה בְּנַחַל שָׂרָק וּשְׁמָהּ דִּלְיָלָה:
 5 וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ סָרְנֵי פִלְשִׁתִּים וַיֵּאמְרוּ לָהּ פִתִּי אוֹתוֹ וְרֵאִי בַמָּה כַחַז גְּדוֹל
 וּבַמָּה נוֹכַח לּוֹ וַאֲסַרְנָהוּ לְעַנְתּוֹ וַאֲנַחְנּוּ נִתְּן־לְךָ אִישׁ אֶלְפָּי וּמֵאָה כֶּסֶף:
 6 וַתֵּאמֶר דִּלְיָלָה אֶל־שְׁמֹשׁוֹן הַגִּידָה־נָא לִּי בַמָּה כַחַז גְּדוֹל וּבַמָּה תֵּאָסֵר
 לְעַנּוֹתְךָ:
 7 וַיֵּאמֶר אֵלֶיהָ שְׁמֹשׁוֹן אִם־יֵאָסְרֵנִי בְּשִׁבְעָה יִתְּרִים לַחִים אֲשֶׁר לֹא־חָרְבוּ
 וְחִלִּיתִי וְהִנִּיתִי כְּאֶחָד הָאָדָם:

סָרְנֵי	chief	זֹנָה	harlot
פִתִּי	entice	חַרֵשׁ	to be quiet
כַחַז	strength	אָחֵז	to seize
אָסַר	to bind	בְּרִיחַ	bolt
עָנָה	to afflict	כַּתֵּף	shoulder
יִתֵר	twig		
חָרַב	dried		

- (a) In which city is this story set? 1
- (b) The text describes a planned attack on Samson. Give the details of this plan. 3
- (c) Describe Samson's escape. 2
- (d) Who offered Delilah a reward and why did they offer it? 1

End of paper

BLANK PAGE

BLANK PAGE